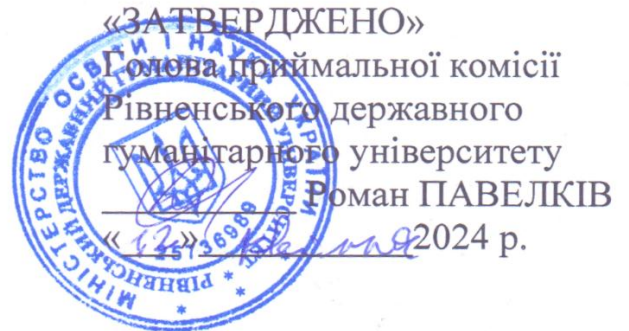

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі I курсу здобувача ступеня бакалавра**

Схвалено Вченою радою Інституту мистецтв
Протокол №3 від 26 березня 2024 р.

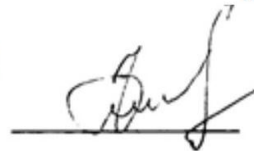
Голова Вченої ради
Інституту мистецтв

проф. Я.В.Сверлюк

Схвалено навчально методичною комісією
Інституту мистецтв. Протокол №4 від 10 квітня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
Інституту мистецтв

доц. М.С.Филипчук

Голова фахової атестаційної комісії

проф. Я.В.Сверлюк

Укладачі: проф. Я.В.Сверлюк
проф. С.Ф.Мельничук
проф. Б.Й.Столярчук

Рівне – 2024

Програма фахового випробування зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі на основі I курсу здобувача ступеня бакалавра / Я.В.Сверлюк, С.Ф.Мельничук, Б.Й.Столярчук. Рівне : РДГУ, 2024. 12 с.

Розробники:

Сверлюк Я.В., доктор педагогічних наук, професор кафедри духових та ударних інструментів, директор Інституту мистецтв РДГУ;
Мельничук С.Ф., народний артист України, професор, завідувач кафедри народних інструментів Інституту мистецтв РДГУ;
Столярчук Б.Й., заслужений діяч мистецтв України, професор, завідувач кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв РДГУ.

Рецензент:

Потапчук Т.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

Розглянуто на засіданні Вченої радою Інституту мистецтв (протокол № 3 від 26 березня 2024 року).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	4
1 етап. Виконання двох різнохарактерних творів	5
2 етап. Слуховий аналіз та інтонування	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7
	9
II. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»	9
Критерії оцінювання I етапу творчого конкурсу	10
Критерії оцінювання II етапу творчого конкурсу	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	11
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс проводиться з метою перевірки та оцінювання здібностей вступника до професійної діяльності зі спеціальності «Музичне мистецтво». Принципово важливим є виявлення вступників, спроможних під час навчання в РДГУ досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання та уміння для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва. Вступники повинні також виявити відповідну фахову придатність, мати певну попередню підготовку з музичного мистецтва, володіти знанням у галузі музичного мистецтва та виявляти музичні здібності.

Під час творчого конкурсу вступник повинен виявити **уміння**:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних вступником під час випробування творів;
- темпо-метро-ритмічного володіння виконавською технікою при виконанні пісенного твору;
- володіти засобами музичної виразності.

Перед творчим конкурсом вступники проходять попередні консультації, на яких узгоджується обраний для виконання репертуар, питання технічного забезпечення музичного супроводу виконання інструментальних та пісенних творів.

- допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу (паспорта, свідоцтва про народження тощо);
- вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступникам дозволяється брати з собою необхідні для творчих конкурсів предмети (інструменти, костюми, диски із записами фонограми для вокалістів тощо);
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування (випробувань) з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

При вступі на напрям «Музичне мистецтво» творчий конкурс включає 2 етапи:

1. Виконання двох інструментальних або вокальних різнохарактерних творів.
2. Слуховий аналіз та інтонування.

ТВОРЧИЙ КОНКУРС ВКЛЮЧАЄ:

1. **Виконання двох різнохарактерних творів** (академічний або естрадний спів, фортепіано, баян-акордеон, скрипка, бандура, гітара, духові та ударні інструменти тощо). Під час виконання творів вступник повинен продемонструвати художність двох творів різних стилів і жанрів, рівень технічних навичок, володіння штрихами та динамічними відтінками на рівні вимог до випускників музичних шкіл;
2. **Слуховий аналіз та інтонування.** Вступник демонструє вокальні дані, чистоту інтонування та навички сприйняття на слух інтервалів, акордів та ладів народної музики.

Порядок оцінювання творчого конкурсу.

1. Оцінювання результатів творчого конкурсу вступників на вступному випробуванні здійснюється членами предметної екзаменаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора, за шкалою оцінок від 100 до 200 балів. Підставою для формування оцінки є критерії, подані у таблицях.
2. Вступники, які отримали за перший етап менше 100 балів, до участі у другому етапі та в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

Критерії оцінювання

1 етап: Виконання двох різнохарактерних творів

Шкала оцінювання 1-200 балів	Критерії оцінювання знань вступників
1-99	Отримують вступники, які не змогли виконати програмний матеріал, або завдання виконане лише частково з порушенням стильових особливостей твору.
100-149	Отримують вступники, які виконали програмний матеріал, але допустили ряд помилок у відтворенні нотного тексту, темпу, ритму, поверхнево передали стильові особливості твору.
150-179	Отримують вступники, які на художньому рівні виконали програмний матеріал, але допустили незначні неточності в артикуляції, нюансуванні, динаміці.
180-200	Отримують вступники, які на високому художньому рівні правильно, глибоко та емоційно виконали програмний матеріал, всебічно розкрили характерні стильові та жанрові ознаки музичних творів.

2 етап: Слуховий аналіз та інтонування

Шкала оцінювання 1-200 балів	Критерії оцінювання знань вступників
------------------------------------	--------------------------------------

1-99	В ході виконання пісні вступник допустив значні інтонаційні та технічні огріхи, виявив часткову або повну відсутність звуковисотного відчуття мелодії та ритмічної організації виконуваного твору. В ході слухового аналізу переважно невірно визначає на слух інтервали, акорди, лади.
100-149	Вступник в цілому якісно виконав пісенний твір, проте допустив окремі вагомі інтонаційні, ритмічні або технічні огріхи. В процесі елементарного слухового аналізу допускаються помилки, точно визначається 50% запропонованого матеріалу. Потребує неодноразового повторного програвання музичних елементів.
150-179	В ході виконання вокального твору вступник виявив уміння користуватись засобами музичної виразності, здатність відчувати та відтворювати художню образність музичного матеріалу. В процесі елементарного слухового аналізу допускаються неточності, які ліквідуються при наступному одноразовому повторенні. Правильно визначається 75-90% запропонованого матеріалу
180-200	Вступник на високому рівні володіє інтонаційною виразністю та вокальною технікою в процесі відтворення художньої образності виконуваного пісенного твору. В процесі слухового аналізу помилки не допускаються. Точно визначаються інтервали, акорди, лади.

Список рекомендованої літератури

1. Баштан С., Омельченко О. Школа гри на бандурі. Київ : Муз. Україна, 1980.
2. Береза А.В., Нестерович Б.І. Твори великої форми в класі акордеонно-баянного виконавства : навч.-метод. посіб. для студентів муз.-пед. спец. та вчителів музики. Вінниця : Планер, 2013. Т.1.
3. Бесфамильнов В., Семешко А. Воспитание баяниста: Вопросы теории и практики : учеб. пособ. для средних и высш. учеб. завед. Київ : Муз. Україна, 1989.
4. Давидов М. Основи формування виконавської майстерності баяниста : підр. для муз. вузів та училищ. Київ : Муз. Україна, 1983.
5. Евпак Е. Хорові розспівки : посіб. з сольфеджіо. Київ, 1978.
6. Корейчук М.П. Вокально-хорові та інструментальні твори : навч. посіб. Рівне : Волинські обереги, 2004.
7. Леонтович М. Практичний курс навчання співу в середніх школах України М.Леонтович. Київ, 1989.
8. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ : Муз. Україна, 1971.
9. Никон О. К. Українська фортепіанна поліфонічна музика : навч. посіб. Рівне : РДГУ, 2006.
10. О работе баяниста над музыкальным произведением : метод. рек. для студентов-заоч. Ровно, 1986.
11. Основи формування виконавської гри на бандурі : метод. реком. для студентів кафедри оркестрового диригування / упоряд. З. Сингаєвська. Рівне, 1985.
12. Полянський Ю. Нариси з методики викладання гри на віолончелі. Київ : Муз. Україна, 1978.
13. Програми педагогічних інститутів. Основний інструмент – фортепіано / уклад.: Л.Г.Арчажнікова, Т.І. Євсєєва.
14. Програми педагогічних інститутів. Основний музичний інструмент (баян) / уклад. А.В.Береза.
15. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання. Київ : ІЗМН, 1997.
16. Швидків Г.Р. Формування вокально-технічних навичок у співаків-початківців : навч. посіб. Рівне : Вид. О.Зень, 2008.
17. Шип С.В. Музична форма від звуку до стилю. Київ, 1998.
18. Шуляр О.Д. Історія вокального мистецтва : монографія. Івано-Франківськ : вид- во ПНУ ім. В.Стефаника., 2010. Ч.І.
19. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. Київ : Муз. Україна, 1976.

II. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» ДЛЯ ВСТУПНИКІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ КВАЛІФІКАЦІЇ

- «Бакалавр мистецтва, артист, керівник фольклорного ансамблю»
- «Бакалавр мистецтва, диригент народного оркестру, артист оркестру (ансамблю)»
- «Бакалавр мистецтва, диригент хору, артист хору,
- «Бакалавр мистецтва, диригент духового оркестру, артист оркестру (ансамблю),
- «Бакалавр мистецтва, артист оркестру (ансамблю), диригент естрадного оркестру (ансамблю),
- «Бакалавр мистецтва, артист-вокаліст»,
- «Аранжувальник, аудіотехнолог»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС ВКЛЮЧАЄ:

1. Виконання двох різнохарактерних творів

Гра на музичному інструменті або виконання вокальних творів або диригування хорових творів (2-3-х різнохарактерні твори).

Бажано, щоб програму виступу складали зразки класичної та сучасної української, зарубіжної музики. Виконувані на пам'ять твори повинні різнитися між собою за змістом та жанром, що надає можливість об'єктивно виявити уміння та здібності вступника.

2. Слуховий аналіз та інтонування

Сольфеджування, слуховий аналіз.

Завданнями цього етапу є:

- виявлення знань з елементарної теорії музики (побудова, та інтонування інтервалів, ладів, тризвуків та домінантового септакорду з оберненням);
- сольфеджування з листа номерів зі збірників "Сольфеджіо" М.Ладухіна, В.Фліса, П.Драгомірова, Я.Якуб'яка, Ф.Колесси "Шкільний співаник" (в обсязі програми ДМШ);
- визначення на слух ладів, інтервалів, тризвуків або домінантсептакорду, його обернень та вміння їх проінтонувати.

Критерії оцінювання I етапу творчого конкурсу

Бали	
1-99	Низький рівень навичок володіння музичним інструментом (вокалом), невизначеність у трактовці виконання творів, порушення відчуття форми, стилю, жанрових ознак. Серйозні і значні технічні помилки у відтворенні музичного матеріалу.
100-136	Наявність певного рівня навичок володіння музичним інструментом (вокалом), незначні текстові помилки, невпевненість у трактовці музичного стилю і формотворчих процесів, відсутність професійного туше.
137-174	Виконання творів на музичному інструментів (спів) визначається адекватною трактовкою, динамічною градацією. Мають місце професійні навички володіння музичним інструментом (вокалом).
175-200	Технічна досконалість і художня виразність виконання творів на музичному інструменті (під час співу), сценічність, образність, бачення жанрово-стильових особливостей, яскравість інтерпретації.

Критерії оцінювання II етапу творчого конкурсу

Бали	
1-99	Вступник володіє знаннями з елементарної теорії музики на дуже низькому початковому рівні, не володіє музичною термінологією, невірно визначає на слух інтервали, акорди, лади, тощо. Інтонування голосом незадовільне, не володіє інструментом.
100-136	Вступник має середній рівень підготовки: допускає помилки у визначеннях, на слух визначає 50% запропонованого матеріалу. Низький рівень інструментальної підготовки, недостатньо володіє виразними засобами виконавства.
137-174	Вступник має добру музично-теоретичну підготовку, але допускає неточності в одній з частин опитування (в усній теоретичній відповіді або у слуховому аналізі). Демонструє художнє виконання творів різних стилів і жанрів. На достатньому рівні, при незначних недоліках, володіє засобами музичної виразності, демонструє достатній рівень виконавської техніки
175-200	Вступник має високий показник знань теоретичного матеріалу та слухового аналізу; розкриває питання чітко та грамотно, що не потребує додаткових запитань. Переконаливо і виразно демонструє художнє виконання творів різних стилів і жанрів, розкриваючи музичний образ твору та демонструючи високий рівень технічної підготовки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Афонченко М. Українська хорова духовна музика : хрестоматія з диригування. Рівне : РДК, 1998. 190 с.
2. Воєводін В.В. Педагогічні умови становлення творчого потенціалу майбутніх музикантів-виконавців в оркестровому класі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2007. 19 с.
3. Гапон Л. Волиняни-15 : навч.-реперту. зб. Рівне, 2010. 120 с.
4. Дзвінка Р.І. Виховання майбутніх учителів засобами українського музичного фольклору. Рівне, Бердянськ : Овід, 2008. 253 с.
5. Етнокультурна спадщина Полісся / упоряд. В.П.Ковальчук. Рівне : Перспектива, 2004. Вип. 5. 302 с.
6. Іваницький А. Українська народна музична творчість : навч. посіб. Київ : Муз. Україна, 1999. 222 с.
7. Іваницький А. Український музичний фольклор : підручник. Вінниця : «Нова книга». 2004. 320 с.
8. Іваницький А.І. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : навч. посіб. Київ : Заповіт, 1997. 392 с.
9. Колеса М. Основи техніки диригування. Київ : Муз. Україна, 1973. 198 с.
10. Колеса Ф.М. Музикознавчі праці [підгот. до друку, вступ. стаття і прим. С.Й.Грици]. Київ : Наукова думка, 1970. 592 с.
11. Колеса Ф. Шкільний співаник у двох частинах. З педагогічної спадщини композитора [загальна редакція, післямова та примітки С.С.Процика]. Київ : Муз. Україна, 1991. 224 с.
12. Колеса М. Хорові твори : [ноти]. Київ : Муз. Україна, 2005. 157 с.
13. Коломієць О.М.Хорознавство : навч. посіб. Київ : Либідь, 2001. 168 с.
14. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура : історичні витоки і функціонування : монографія. Івано-Франківськ : Плай, 2006. 160 с.
15. Леонтович М. Хорові твори. Київ : Муз. Україна, 2005. 376 с.
16. Макаров А.М. Світло українського бароко. Київ : Мистецтво, 1994. 288 с.
17. Мархлевський Л. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ : 1986. 96 с.
18. Мелодії древнього Нобеля. Записи, транскрипції та впорядкування Р.В.Цапун. Рівне : Перспектива, 2003. 128 с.
19. Музичний словник / уклад. З.Лисько. Музичне товариство імені М.Лисенка. Репринт. вид. Київ : Муз. Україна, 1994. 168 с.
20. Народна музика північної Рокитнівщини (за матеріалами експедиції 2001 року) / упоряд. Ю.П.Рибак, Л.Д.Гапон. Львів : Сполом, 2002. 108 с.
21. Народно-інструментальне мистецтво / ред. О. Трофимчук. Рівне : Волинські обереги, 2005. № 2. 70 с.
22. Народно-інструментальне мистецтво / ред. О. Трофимчук. Рівне : Волинські обереги, 2006. № 3. 70 с.
23. Особливості роботи з аматорським джазовим ансамблем «Диксиленд» : метод. реком. / упоряд. О.В.Сіончук. Рівне : РДГУ, 2004. 27 с.
24. Павлюченко С. Елементарна теорія музики : посіб. для муз. шкіл та училищ. Київ : Музична Україна, 1997. 160 с.
25. Пархоменко Т.П. Календарні звичаї та обряди Рівненщини : матеріали польових досліджень Рівне : Видавець Олег Зень, 2008. 200 с.
26. Побережна Г.І., Щериця Т.В. Загальна теорія музики Київ : Вища школа, 2004. 303 с.
27. Порадник для вступників на кафедру музичного фольклору : навч.-метод. посіб. / упоряд. Р.І.Дзвінка, Ю.П.Рибак, Л.Д.Гапон. Рівне, 2006. 32 с.
28. Посвалюк В. Всеукраїнський брас-бюлетень. Гільдія трубачів-професіоналів

України. Київ, 1995-2004 р. № 1, № 10.

29. Сапожнік О. Антологія української популярної естрадної пісні : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Ч.1. Київ : ДАКККіМ, 2003. 153 с.

30. Сапожнік О. Антологія української популярної естрадної пісні : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Ч.2. Київ : ДАКККіМ, 2003. 165 с.

31. Сверлюк С.Я. Диригентсько-оркестрова освіта : теорія, методика, практика : монографія. Рівне : РДГУ, 2007. 235 с.

32. Смаглій Г.А. Основи теорії музики : підруч. для муз. училищ. Харків : Факт, 1998. 384 с.

33. Співає Український народний хор імені Г.Верьовки : [ноти] / автор-упоряд. А.Т.Авдієвський ; упоряд. М.І.Пилипчак. Київ : Муз. Україна, 2005. 275 с.

34. Стеценко К.Г. Кантати і хори / Кирило Стеценко ; упоряд. М.С.Юрченко ; вступ. ст. Л.О.Пархоменко. Київ : Муз. Україна, 2008. 324 с.

35. Українські народні пісні в перекладі для баяна М.Різоля. Київ : Муз. Україна. 20 с.

36. Юцевич Ю.Є. Словник музичних термінів. 3 вид., перераб., доп. Київ : Муз. Україна, 1988. 263 с.

37. Юцевич Ю.Є. Музика. Словник-довідник. Тернопіль : Навч. книга : Богдан, 2003. 352 с.

Інформаційний ресурс для підготовки до вступу на напрям «Музичне мистецтво»

1. rektorat@rdgu.uar.net
2. <http://www.rshu.edu.ua>
3. <http://www.toke-cha.ru/penie.html>
4. <http://www.belcanto.ru/instrumentovedenie.html>
5. http://scit.boom.ru/music/teatr/What_takoe_teatr.htm
6. <http://www.as-workshop.ru/articles/75>
7. <http://www.toke-cha.ru/penie.html>
8. <http://topevent.ru/dj/ru/>
9. http://scit.boom.ru/music/teatr/What_takoe_teatr.htm
10. <http://www.brass-jazz.ru/notes.shtml>
11. <http://folklor.ho.ua>
12. <http://www.colorofmysound.com/categories/sound-effects/>